

SZŐ, FON, NEM TAKÁCS.
MI AZ?

TALÁLÓS KÉRDÉSEK GYEREKEKNEK

SZŐ, FON, NEM TAKÁCS. MI AZ?

TALÁLÓS KÉRDÉSEK GYEREKEKNEK

MÓRA KÖNYVKIADÓ

VÁLOGATTA ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
VARGA FERENCNÉ

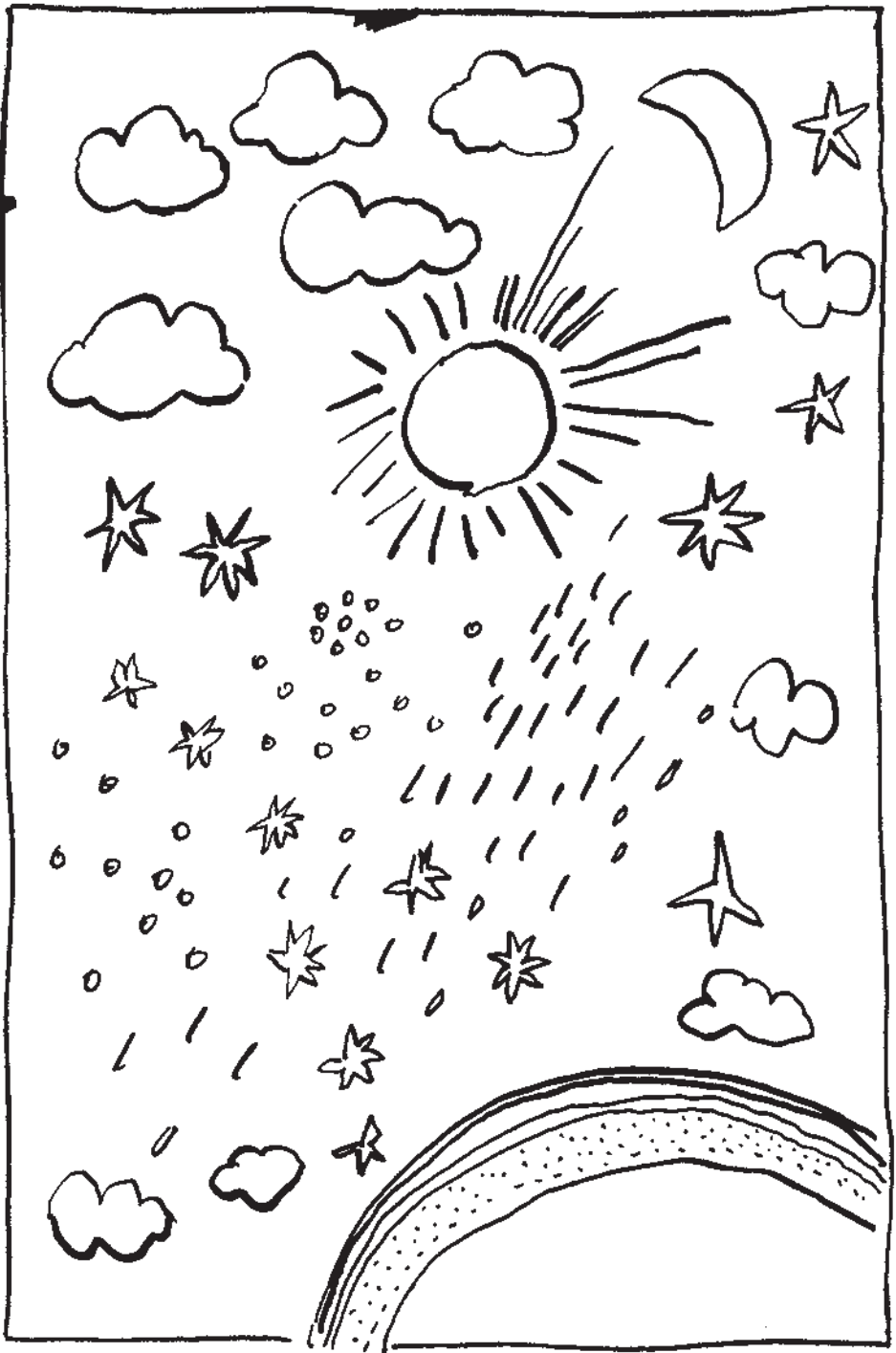
BÁLINT ENDRE RAJZAIVAL

TIZENEGYEDIK, ÁTDOLGOZOTT KIADÁS

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménnyel
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

© Varga Ferencné örökösei
Illusztráció © Bálint Endre örökösei
© Móra Könyvkiadó, 1975, 2023

1. A világgal egyidős,
még sincs esztendő.

(Napsugár)

2. Koszorús lány kútba néz.
Mi az?

(Nap)

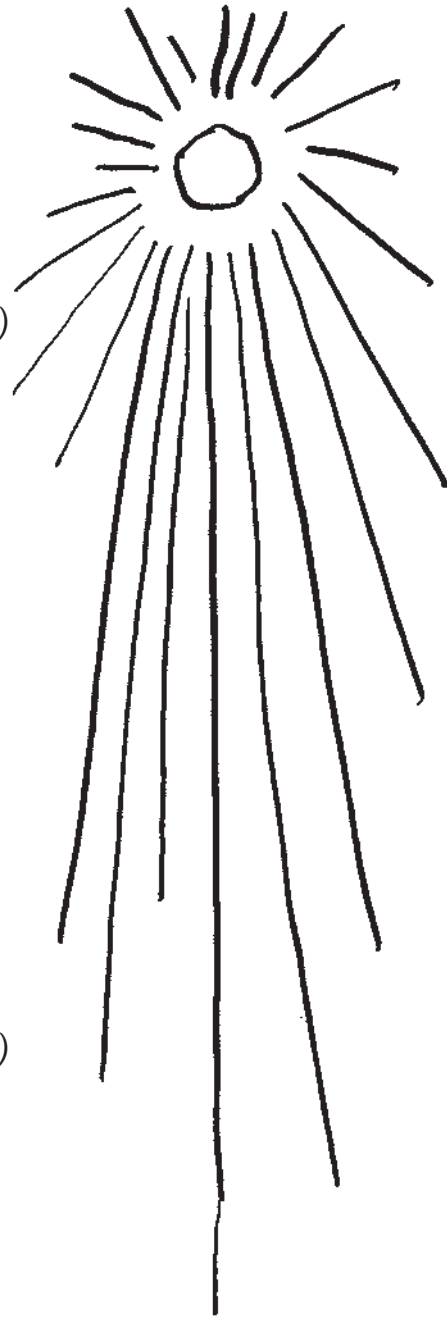
3. Út-fut, minden házba befut.

(Napfény)

4. Úton megyen, nem poroz,
vízen megyen, nem csobog,
nádton megyen, nem suhog,
sáson megyen, nem susog,
eső éri, nem ázik,
ha fagy éri, nem fázik.
Mi az?

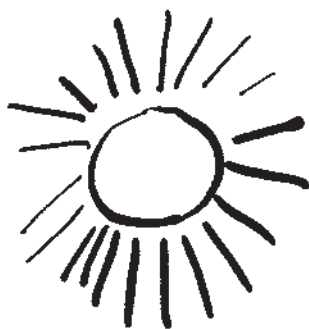
(Napsugár)

5. Aranyméz
lajtorja
égből a
földre –
felkúszol,

lecsúszol
kedvedet
töltve:
arcodat
befutja
mennyei
repkény –

(A napfény)

6. Ismerek két péket –
de furcsák,
nézzétek!
Az egyik nappal süt,
a másik éjjel süt –
még sincsen
kenyerük!

(Nap és hold)

7. Szegényt és gazdagot
egyformán melegít.
Mi az?

(Nap)

8. Mindennap felkel láb nélkül.
Mi az?

(Nap)

9. Mindennap süt,
mégse eszik süteményt.

(Nap)

10. Cserfa csattan,
ezer ága pattan,
ezer ágán ezer fészek,
ezer fészek, ezer tojás,
mégis egy a székjük.
(Napkelte)
11. Csontkürttel kürtölnek,
aranydeszkák hasadnak,
földi férgek mozognak.
*(Kakaskukorékolás, hajnal-
hasadás, emberek felkelése)*
12. Hogyan mondják helyesen:
nyugaton vagy nyugoton kél fel a nap?
*(Sehogy se, mert
a nap keleten kel fel)*
13. Mindig volt, és mindig lesz, de öthetes sose lesz.
Mi az?
(Hold)
14. Mikor fekszel, ő akkor kél.
Egyszer egész, máskor csak fél.
Nincsen tüze, mégis lámpás,
a vándornak szinte áldás.
(Hold)
15. Hol volt, hol nem volt,
magasan volt, zsemle volt,

sarló lett, és kifli lett,
ki mondja meg, hogy mi ez?
(Hold)

16. Kék mezőben szép ezüstnyáj legelész,
közötte egy fényes pásztor heverész.
Nappal akármerre nézem, keresem,
nem tudok rájuk találni sohasem.

(Hold és a csillagok)

17. Aranylabda,
öröklámpás,
egyszer kerek,
másszor csámpás.

(Hold)

18. Melyik szükségesebb: a nap vagy a hold?
(A hold, mert nappal
úgyis világos van)

19. Aranydiót gyűjt a hajnal
ezüstkosarába,
hogy az este felhordja majd
sötét padlására.

(Csillagok)

20. Gyöngy szekér kormos mezőben
időtlenül vágat.
Lovat nem látni, csupán a
patavert szikrákat.
(Göncölszekér)

21. Szekeremnek van kereke négy,
de te azzal sehová se még.
Én se ültem rajta soha még,
messze van az ide, mint az ég...
(Göncölszekér)

22. Melyik szekérrre nem lehet szénát rakni?
(A Göncölszekérrre)

23. Az én tyúkom olyan tyúk:
tojást tojni sose tud.
Nem kotkodál – torka nincs,
nem borzas, mert tolla sincs.
Az én tyúkom nem eszik
darát, ocsút, tengerit,
s ha hiszitek, hogyha nem,
nem is iszik sohasem.
Mégis megvan régóta,
sok millió év óta,
de nappal őt nem látni,
éjjel szokott sétálni.
Az én tyúkom ilyen tyúk,
ki tudja, hogy milyen tyúk?
(Fiastyúk)

24. Melyik út nem porzik sose?
(A tejút)

25. Fekete kancsóból
kiömlött a tej,
fényesen folydogál,
sosem folyik el.
(A tejút)

26. Melyik úton nem járt még soha ember?
(A tejúton)

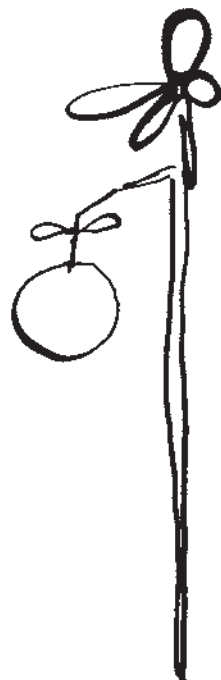
27. Kerek életfája,
szép tizenkét ága,
szép tizenkét ágán
ötvenkét virága,
ötvenkét virágán
hét gyöngylevelecske,
gyöngylevelecskén
huszonnégy erecske.
(Év, hónapok, hetek,
napok, órák)

28. Mikor volt egy esztendő három hét?
(777-ben)

29. Kurjant, rikkant
kakas, jérce,
zöld az erdő,
hegyek bérce,
ágon alma,
bokron málna,
Palkó csak a
tóra járna,
hogyha zuhog
aláállna,

minden ember
mindig várja –
néz az ég
februárban:
mikor jön hát,
mikor végre,
amit mindig
újra vár –

(A nyár)

30. Véka eső,
kőből sár...
Aranyeső
hulldogál.

(Ősz, falevelek)

31. Melyik három ember a legvénebb a földön?
*(Szeptember, november,
december)*

32. Halott minden háznál, de nem harangoznak,
a halottas háznál nem is siránkoznak.
Amely napon meghalt, el is temettetett,
s másnap a meghaltnak gyermeke született.
(Az év utolsó napja)

33. Ki az, aki huszonnyolc éves korában
csak hétszer érte meg a születése napját?
(Aki február 29-én született)

34. Tegnap volt, holnap lesz.
Mi az?

(Ma)

35. Vannak hétnevű testvérek,
naponként egymás után meghalnak,
és egymás után feltámadnak ...

(A hét napjai)

36. Hatvan gyermeke van, minden gyermekétől
hatvan unokája. Mi az?

(Óra)

37. Hol vizet önt,
hol havat hint,
hol jeget szór fejedre,
s elszáll – pedig szárnya
sincsen –
nyugatra, keletre.

(Felhő)

38. Szárnya nincs, és mégis röpül,
a föld felett körös-körül.
Néha bent száll, néha fönt jár,
szereti őt tavasz, ősz, nyár.
A hátával napot takar,
vizet önt le, hogyha akar.
Mi ez, Gyuri? Mondd meg hamar!

(Felhő)

39. Báránynak nevezik,
bár nem béget soha,
nincs gyapjú a hátán,
nincs szája, sem foga,
lába sincs, és mégis
vándorol a nyájban,
tavasszal és ősszel,
s akkor is, ha nyár van.

(Bárányfelhő)

40. Kormos hasú bivalyok
fellegelik a napot.
Összecsapnak,
láng ragyog.
Tejük habzón
dől, csorog.

(Esőfelhők)

41. Se oldala, se fenéke,
mégis megáll a víz benne.
Mi az?

(Felhő)

42. Tiszta fehér születése,
lucskos, sáros temetése.

(Hó)

43. Fehér pokróc egész földön,
nem itt szövök, az égből jön.

(Hó)